

ບຸນເຕີມ ສີບຸນເຮືອງ

ຄວາມສໍາຄັນ

ວັນນະກຳເລື່ອງເວດສັນດອນ ແມ່ນຄັງສົມບັດອັນລ້ຳຄ່າ ບັນຈຸເນື້ອໃນ ຂໍ້ມູນ ແລະ ວິດຂອງວັນນະຄະດີທັງ 9 ຣົດ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ

ວັນນະກຳເລື່ອງເວດສັນດອນ ເປັນຕົ້ນເຫດໃຫ້ເກີດປາງບຸນປະຈຳປີ ທີ່ນິຍົມປະຕິບັດກັນມາແຕ່ຄັ້ງ ບູຮານ ຈົນເຖິງປັດຈຸບັນ

ນັກປາດອາຈານຜູ້ແຕ່ງ ເປັນພຣະສົງລາວ ມີຄວາມຮູ້ສະຫລຽວສະຫລາດຫລາຍ ວັນນະກຳເລື່ອງນີ້ ສອງແສງໃຫ້ເຫັນທັງທາງຄະດີໂລກ ແລະ ຄະດີທັມ, ອຸດົມສົມບູນດ້ວຍສັບສຳນວນ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນໆ ແຕ່ເນື້ອ ໃນໃຈຄວາມແມ່ນການໃຫ້ທານ ທັງທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈໄປພ້ອມກັນ.

ຄຳວ່າເວດສັນດອນ ເປັນຊື່ຕົວລະຄອນເອກໃນເລື່ອງ ເປັນພາສາປາລີວ່າ ເວສສັນຕຣະ ແປວ່າ ຢູ່ໃນ ລະຫວ່າງທາງພໍ່ຄ້າ, ມີຄວາມໝາຍວ່າ ນາງຜຸດສະດີ ທົງຄັບ (ມີລູກ) ສະເດັດລຽບລ່ຳພຣະນະຄອນ ພໍ່ເຖິງ ລະຫວ່າງທາງພໍ່ຄ້າ ກໍເຈັບທ້ອງປະສູດລູກ ໃນທີ່ນັ້ນ, ດັ່ງນັ້ນ ຈິ່ງໃຫ້ພຣະນາມວ່າ ພຣະເຫວດ. ການເອີ້ນຊື່ ທັງສີພຣະເຫວດ ມີຫລາຍຊື່ແຕກຕ່າງກັນ ເຊັ່ນ: ລຳພຣະເຫວດ, ລຳມະຫາຊາດ ຫລື ເວດສັນຕຣະຊາດົກ.

ຄຳວ່າເວດສັນຕຣະຊາດົກ ຫລືເວດສັນຕຣະຊາຕະກະ ເປັນຊື່ຊາດົກໃນສີບຸນ ເວດສັນດອນ ເປັນເລື່ອງ ສຸດທ້າຍໃນການເປັນໄພທິສັດ.

ຄຳວ່າ ມະຫາຊາດ ໝາຍເຖິງຊາດໃຫຍ່, ສີບຸນ ມີດັ່ງນີ້ :

1. ພຣະເຕເມ
2. ພຣະຊະນົກ
3. ພຣະສຸວັນນະສາມ
4. ພຣະເນມິຣາດ

- 5. ພຣະມະໄທສິດ
- 6. ພຣະພູຣິທັດ
- 7. ພຣະຈັນທະກຸມມານ
- 8. ພຣະນາຣັດທະພິມ
- 9. ພຣະວິທູນບັນດິດ
- 10. ພຣະເວດສັນດອນ

ເອີ້ນຊື່ຫຍໍ້ວ່າ : ເຕ, ຊະ, ສຸ, ເນ, ມະ, ພູ, ຈະ, ນາ, ວິ, ເວ

ປະການສຳຄັນ ນັກປາດຜູ້ຂຽນເລື່ອງເວດສັນດອນ ໄດ້ພັນລະນາສອດແຊກຄວາມເປັນຈິງ ທຳມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມໃນປະເທດຕົນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ສ້າງຄຳນິຍົມສູງ ກາຍເປັນປາງບຸນປະຈຳຊາດ.

ວັນນະກຳເລື່ອງເວດສັນດອນ ກັບ ຊີວິດຄົນລາວ

1. ການເຮັດບຸນພຣະເຫວດ ຖືວ່າເປັນປາງບຸນທີ່ສຳຄັນຫລາຍ ນອນຢູ່ໃນຮິດສິບສອງ ບຸນພະເຫວດ ເຮັດໃນເດືອນສີ່ ຍ້ອນວ່າການເຮັດບຸນພຣະເຫວດ ມີການກະກຽມຢ່າງໃຫຍ່ຫລວງ ມັນຈຶ່ງເປັນ ບໍ່ເກີດຂອງຄວາມສາມັກຄີຂອງທຸກຊັ້ນຄົນ, ຊົນຊັ້ນ ແລະ ເພດໄວ ທັງສາສະໜາ ແລະ ບ້ານເມືອງ ມີການພົວພັນ ແລະ ປະສານງານກັນຢ່າງກົມກຽວໝຽວແທ້ໝົນ ເພາະວ່າ ການເຮັດບຸນພຣະເຫວດ ກໍ່ໃຫ້ເກີດຫລາຍກິດຈະກຳທີ່ສຳຄັນທັງທາງສາສະໜາ ຮິດຄອງປະເພນີ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນໆ ທີ່ມີ ການຈັດຕັ້ງແນ່ນອນ.

2. ວັນນະກຳ ເລື່ອງເວດສັນດອນ ບໍ່ພຽງແຕ່ຈັດພິທີເພື່ອຮັບຟັງໃຫ້ແລ້ວຮິດແລ້ວຄອງ ແຕ່ຍັງເປັນ ແນວທາງການປະຕິບັດຂອງຄົນໃນສັງຄົມ ນັບແຕ່ປະຊາຊົນຮອດຂັ້ນປົກຄອງ.

ເພາະສະຖາບັນສາສນາ ເປັນບ່ອນສຳຄັນໃນການສັ່ງສອນວິຊາຄວາມຮູ້ຕ່າງໆ ອັນເປັນຈຸດໃຈກາງ ຂອງວຽກງານວັດທະນະທຳ ທຸກຊຸມຊົນໝູ່ບ້ານ ເປັນບ່ອນສ້າງຄົນໃຫ້ກາຍເປັນນັກປາດ ບັນດິດ ນາຍຊ່າງ ແລະ ອື່ນໆ

3. ການເຮັດບຸນພຣະເຫວດ ບໍ່ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງໃຜ ຜູ້ໃດ ຜູ້ນຶ່ງ ແຕ່ເປັນໜ້າທີ່ຂອງໝົດທຸກຄົນ ນັບແຕ່ຂັ້ນ ປົກຄອງ ລົງຮອດປະຊາຊົນທຸກຊັ້ນຄົນ, ຊົນຊັ້ນ ເພດໄວ ທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຢ່າງແນ່ນອນ ເຮົາຈະ ສັງເກດເຫັນ ໃນບົດຮາດທະນາພຣະເວດ ມີບາງຕອນກ່າວວ່າ "ພາຍນອກມີ ພະຍາຈັນທະບູລີ ... ພ້ອມດ້ວຍພັນລະຍາເມຽມິ່ງ ລູກແກ້ວກິ່ງຊາຍາ ທັງເສນາອາມາດ

ທັງນັກປາດ ແລະ ປູໂລຫິດ, ພາຍໃນມີພຣະຄູ ... ເປັນເຄົ້າ ຂໍມິມົນພຣະຜູ້ເປັນເຈົ້າສະແດງເທດ
ສະໜາຫັມ ... ງລູງ”

ດ້ວຍເຫດນີ້ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການເຮັດບຸນພຣະເທວດຊົງໄວ້ຊຶ່ງຄຸນຄ່າບວກ ລະຫວ່າງຄວາມສຳຄັນ ແລະ ການ
ເຊື່ອຖືທາງສາສນາ ຈຶ່ງຍືນຍົງມາເຖິງປັດຈຸບັນນີ້

ອີກປະການສຳຄັນ ຫລັງຈາກທີ່ນັກປາດອາຈານ ໄດ້ແຕ່ງວັນນະກຳ ເລື່ອງເວດສັນດອນ ທີ່ບັນຈຸຣົດ
ທັງ 9 ຣົດ ໃນວັນນະຄະດີ ເພິ່ນຍັງໄດ້ສ້າງນັກເທດ ແລະ ໝໍລຳ ທີ່ມີທຸ່ມສຽງດີ ຝຶກເທດ ແລະ ສັບສຳນວນ
ຈັງຫວະທຳນອງຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ກາເຕັ້ນກ້ອນ, ຊ້າງທຽມແມ່, ລົມຜັດໄຜ່, ນ້ຳຕ້ອງໃຕ້, ແຫລວລອດພ້າ,
ມ້າລຽບຄ້າຍ ແລະ ອື່ນໆ. ຈາກນັ້ນ ຍັງມີທຳນອງເທດແຫລ່ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຟັງເກີດມິມະໂນພາບ, ມີອາຣົມຈິດ
ຄ້ອຍໃຈໄປຕາມເລື່ອງທີ່ສະແດງອອກໃນ 9 ຣົດ, 9 ຣົດນັ້ນມີດັ່ງນີ້ :

1. ຣົດແຫ່ງ ຄວາມຮັກ
2. ຣົດແຫ່ງ ຄວາມມ່ວນຊື່ນ
3. ຣົດແຫ່ງ ຄວາມກະຣຸນາ
4. ຣົດແຫ່ງ ຄວາມຄຽດ
5. ຣົດແຫ່ງ ຄວາມພຽນ
6. ຣົດແຫ່ງ ຄວາມຍ້ານ ຫລືທຸກ
7. ຣົດແຫ່ງ ຄວາມຊັງ - ໜ່າຍ
8. ຣົດແຫ່ງ ຄວາມປະຫລາດໃຈ
9. ຣົດແຫ່ງ ຄວາມສະຫງົບ

ການຈັດຕັ້ງເຜີຍແຜ່ວັນນະກຳ ເລື່ອງເວດສັນດອນ ໃນສະໄໝບູຮານ

ການຈັດຕັ້ງເຜີຍແຜ່ໃນສະໄໝບູຮານ ຖືວ່າເປັນວຽກງານທີ່ສຳຄັນຫລາຍ ກາຍເປັນປະເພນີປະຈຳປີ ຂອງປະ
ຊາຊົນ. ນອກຈາກໄດ້ຈັດຕັ້ງຝຶກແອບ ອ່ານ, ເທດ ແລະ ອັບລຳແລ້ວ ຍັງໄດ້ຈັດປາງບຸນໃຫຍ່ ດັ່ງທີ່ກ່າວ
ມາແລ້ວ. ແຕ່ວ່າຮູບການເຜີຍແຜ່ໃນເວລານັ້ນ ມີແຕ່ການຈັດງານບຸນ ວິທີເຜີຍແຜ່ ມີແຕ່ອ່ານ, ເທດ ຫລືລຳ
ດ້ວຍປາກ ແລະ ແຕ້ມພາບປະກອບ ຊຶ່ງເພິ່ນເອີ້ນວ່າ ແພພຣະເທວດ ຫລື ຜ້າພະນັງ.

ນອກຈາກພຣະສົງໄດ້ຈັດຕັ້ງຝຶກແອບ ອ່ານ ແລະ ເທດແລ້ວ ທາງບ້ານເມືອງຍັງໄດ້ຝຶກແອບຂັບລຳ ປະເພດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ລຳຍືນ, ລຳຄູ່, ລຳກອນໂຈດຖາມ, ລຳເລື່ອງ ແລະ ຂັບລຳປະເພດຕ່າງໆ, ວິທີການ ເຜີຍແຜ່ແບບບູຮານ ກໍຍັງຄົງສືບຕໍ່ມາເຖິງປັດຈຸບັນນີ້.

ເນື້ອໃນບາງຕອນ

ວັນນະກຳເລື່ອງອື່ນໆ ເພິ່ນຈະແບ່ງຕອນຂອງເລື່ອງວ່າ ເປັນບັນ ເຊັ່ນ: ໜັງສືສິນໄຊ ວ່າ ຍຸດທະກຳບັນ, ປະຕິ ສົນທິບັນ ແລະອື່ນໆ ແຕ່ໃນວັນນະກຳພຣະເຫວດ ເພິ່ນແບ່ງໜັງສືວ່າເປັນກັນ ທັງນີ້ອາດຊິກ່ຽວພັນກັບສາສນາ

ວັນນະກຳເລື່ອງເວດສັນດອນ ແປເປັນຄຳຮ້ອຍແກ້ວໃນສະໄໝ ພຣະຍາຫລ້າແສນໄຕພູວະນາດ (ພ.ສ. 2025) ໂດຍ ພຣະມະຫາເທບຫລວງ ມີ 13 ກັນ ຄື:

1. ຫັດສະພອນ ມີ 19 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງນາງຜູດສະດີຂໍພອນທິບ ສິບປະການ ຈາກພຣະອິນ ສ່ອງແສງເຖິງຄວາມປາຖະໜາອັນຍິ່ງໃຫຍ່ຂອງແມ່ຍິງ, ພອນສິບປະການນັ້ນຄື :
  - (1) ຂໍໃຫ້ຜູ້ຂ້າເກີດໃນຜາສາດອັນສັກສິດ
  - (2) ຂໍໃຫ້ດວງຕາທັງສອງຂອງຜູ້ຂ້າຕຳຄືຕາລູກເນື້ອ
  - (3) ຂໍໃຫ້ຄິ້ວຜູ້ຂ້າກົງຄືຄັນທະນູ (ຄັນສອນ)
  - (4) ຂໍໃຫ້ນາມມະກອນ (ຊື່) ຜູ້ຂ້າວ່າຜູດສະດີ
  - (5) ຂໍໃຫ້ຜູ້ຂ້າມີລູກຜູ້ປະເສີດ
  - (6) ເມື່ອຜູ້ຂ້າທົງຄັບ (ມີລູກ) ຢ່າໃຫ້ທ້ອງຜູ້ຂ້າໃຫຍ່ ໃຫ້ເປັນດັ່ງຄັນທະນູ
  - (7) ຢ່າໃຫ້ມີມູຜູ້ຂ້າຍານ ໃຫ້ຕິ່ງແຕ້ມດັ່ງດອກບົວຈູມ
  - (8) ຂໍໃຫ້ຜົມຜູ້ຂ້າເໝືອນປົກແມງຄັບ
  - (9) ຂໍໃຫ້ຜິວຜູ້ຂ້ານວນ ຢ່າໃຫ້ຫ່ຽວຍານ
  - (10) ຄົນຕ້ອງໂທດເຖິງປະຫານ ຂໍໃຫ້ເປື້ອງປ່ອຍດ້ວຍຍົດປະຣິຍາຍ ບັນຍາຍານ
2. ຫິມະພານ ມີ 104 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງປ່າທີ່ຊຸ່ມຊື່ນໄປດ້ວຍນ້ຳໝອກ
3. ທານະຂັນ ມີ 209 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງການບໍລິຈາກທານຂອງພຣະເຫວດ ໂດຍສະເພາະ ຊ້າງ ປັດໄຈຍະນາເຄນ ແກ່ຊາວເມືອງກະລິງຄະລັດ

4. ວະນະປະເວດ ມີ 57 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງພຣະເວດຖືກຂັບໄລ່ຈາກເມືອງ ໄປຢູ່ປ່າເຂົາຄິລິວົງກົດ
5. ຊຸຍຊະກະ (ຊຸຍຊິກ) ມີ 79 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງພາມຊຸຍຊະກະ ແລະນາງອະມິຕະຕາ
6. ຈຸລະພິນ ມີ 35 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງປ່ານ້ອຍ
7. ມະຫາພິນ ມີ 80 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງປ່າໃຫຍ່ ປ່າເລິກດົງໜາ ແລະ ມົກຊະນິດຕ່າງໆ
8. ກຸມານ ມີ 101 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງທ້າວຊາລີ ນາງກັນຫາ ຕອນພາມມາຂໍນໍາພຣະເວດສັນດອນ
9. ມັດທິ ມີ 90 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງ ນາງມັດທິເຂົ້າປ່າຫາໝາກໄມ້ ກັບມາບໍ່ເຫັນລູກ ແລ້ວຮ້ອງໄຫ້ຮ່າໄຮ.
10. ສັກກະບັນ ມີ 43 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງພຣະອິນແປງກາຍເປັນພາມ ມາຂໍນາງມັດທິ ເພື່ອລອງໃຈພຣະເຫວດ ແລະ ພຣະເຫວດກໍຂໍພອນຈາກພຣະອິນ 8 ຂໍ້ ຄື:
  - (1) ຂໍໃຫ້ພຣະບິດາຫາຍໂກດຮ້າຍ ມີເມດຕາ ສະເດັດມາຮັບ ກັບໄປຄອງຣາຊສິມບັດ ໃນສີນະຄອນສີພິ
  - (2) ຂໍໃຫ້ປ່ອຍນັກໂທດໃນຄູກຫັງໝົດ
  - (3) ຂໍໃຫ້ທານແກ່ຄົນທຸກຍາກ ໃນທົ່ວແວ້ນແຄວ້ນ
  - (4) ຂໍໃຫ້ລູອໍານາດສະຕິ ລ່ວງພະຣິຍາທ່ານ ຂໍໃຫ້ພໍໃຈແຕ່ສະເພາະ ຊາຍາຂອງພຣະອົງເທົ່ານັ້ນ
  - (5) ຂໍໃຫ້ເຫັນພຣະໂອຣົດທັງສອງ ຄືທ້າວຊາລີ ແລະ ນາງກັນຫາ
  - (6) ຂໍໃຫ້ຜົນແກ້ວ 7 ປະການ ຕົກລົງໃນເມືອງສີພິ ຂະນະທີ່ພຣະອົງໄປເຖິງພຣະນະຄອນ
  - (7) ຂໍໃຫ້ສົມບັດໃນຫ້ອງພຣະຄັງ ຢ່າໝົດ ເວລາບໍຣິຈາກແກ່ຍາຈົກທົ່ວເມືອງ ດ້ວຍນໍ້າພຣະໄທ
  - (8) ເມື່ອສະຫວັນນະຄົດ (ຕາຍ) ຂໍໃຫ້ໄປເກີດໃນສະຫວັນຊັ້ນດູສິດ, ເມື່ອຈຸຕິລົງມາເປັນມະນຸດ ໃຫ້ໄດ້ບັນລຸໂພທິຍານ
11. ມະຫາຣາດ ມີ 69 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງພຣະບູຣົມມະສີສິນໄຊ ໄຖ່ເອົາຫລານ ແລະ ພາມກິນຫລາຍຫ້ອງແຕກ
12. ສັກຂັດຕິ ມີ 16 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງບັນເຊີນຫົກກະສັດຝົບກັນ
13. ນະຄອນ ມີ 48 ພຣະຄາຖາ ກ່າວເຖິງແຫ່ພຣະເຫວດເຂົ້າເມືອງ

ວິຈານບາງຕອນ

ໃນວັນນະກຳເລື່ອງເວດສັນດອນ 13 ກັນ ລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສຳຄັນທັງໝົດ ແຕ່ໃນທີ່ນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍວິຈານບາງ ຕອນສຳຄັນ ດັ່ງນີ້ :

ກ). ເລື່ອງນາງມັດທິ ໄດ້ໃຫ້ຄະຕິແກ່ກຸລະສະຕຣີ ສະແດງເຖິງຄວາມຮັກອະມະຕະ ທີ່ມີຕໍ່ພຣະສວາມີ (ຜົວ) ເຖິງຄາວທຸກກໍທຸກນຳກັນ ເຖິງຄາວສຸກກໍສຸກນຳກັນ ດັ່ງຄຳເວົ້າວ່າ : "ມີທຸກຮ່ວມຕ້ານ ມີສຸກຮ່ວມແສບ"

ຂ). ໃນກັນທັດສະພອນ ສະແດງເຖິງຄວາມປາດຖະໜາຂອງສະຕຣີ ຄື: ຄວາມງາມ, ຄວາມມີອຳນາດ ເປັນໃຫຍ່ໃນຄອບຄົວ, ຄວາມມີຊື່ສຽງ ກຽດຕິຍົດ ແລະ ມີລູກທີ່ດີ.

ຄ). ໃນທາງເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ໄດ້ໃຫ້ຄະຕິຈາກກັນຊຸຍຊົກ ຂໍທານແລ້ວຮູ້ທ້ອນໂຮມ ແຕ່ກໍເຫັນ ວ່າ ການຢູ່ຮ່ວມກັນຂອງພາມ ກັບນາງອະມິຕະຕາ ບໍ່ມີສຸກ ຍ້ອນເຫດຜົນດັ່ງນີ້ :

1. ທັງສອງຕ່າງໄວເກີນຂອບເຂດ ຄື: ພາມຊຸຍຊົກ 60 ປີ ນາງອະມິຕະຕາ 16 ປີ
2. ພາມຊຸຍຊົກ ບໍ່ມີອາຊີບເປັນຫລັກຖານ
3. ເອົາໃຈເມຽເກີນໄປ ເພາະຕົນເອງບົກຜ່ອງ ຄື: ເຖົ້າຫລາຍ
4. ການອັດງອນຂອງນາງອະມິຕະຕາ ເປັນຈິດຕະວິທະຍາຂອງຜູ້ຍິງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜູ້ຊາຍຮັກ ຜູ້ຍິງເກີນໄປ (ຮັກຂ້າງດຽວ)

ງ). ທາງການເມືອງ, ການປົກຄອງ

ພຣະເຫວດ ເປັນນັກກິລາການເມືອງສະໄໝບູຮານ ຮູ້ຈັກກາລະໂອກາດ ເຄົາລົບສິດປະຊາທິປະໄຕ ພະຍາຍາມສ້າງສັນຕິພາບໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ ຫລືກເວັ້ນການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ

ນອກຈາກນີ້ ຍັງເຫັນວ່າ ວັນນະກຳເລື່ອງເວດສັນດອນ ໄດ້ໃຫ້ຄະຕິທັມ ຈະນິຍະທັມ ປັຣຊຸຍາ ການປົກ ຄອງ ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຄື:

1. ດ້ານຄະຕິທັມ ແລະ ຈະນິຍະທັມ

ສອນໃຫ້ຄົນຮູ້ປະກອບຄວາມດີ ເອີ້ນວ່າກຸສົນທັມ ຈຶ່ງສາມາດນຳຄົນໃຫ້ມີຄວາມສະຫງົບສຸກໄດ້, ພຣະເຫວດ ປະກອບດ້ວຍຄຸນທັມ 3 ປະການ ຄື:

- ບໍ່ໂລບ
- ບໍ່ຮ້າຍ
- ບໍ່ຫລົງ

ເອີ້ນວ່າຮາກເຫງົ້າຂອງຄວາມດີ

2. ສ່ວນຕາພາມຊຸຍຊົກ ເປັນຄົນເຊິ່ງມີບຸກຄະລິກລັກສະນະດັ່ງນີ້ :

- ເປັນຄົນມີແຕ່ຄວາມໂລບ
- ເປັນຄົນໂກດແຄ້ນ ໃຈຮ້າຍ
- ເປັນຄົນມີຄວາມຫລົງໃນກາມຕັນຫາ

ສາມປະການນີ້ ແມ່ນຮາກເຫງົ້າຂອງຄວາມຊົ່ວ

3. ດ້ານເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ

ເມື່ອສຶກສາໃນກັນຊຸຍຊົກ, ຈຸນລະພົນ, ມະຫາພົນ ຈະເຫັນວ່າກ່ຽວຂ້ອງກັບຊີວິດສັງຄົມ ຄື: ການຮູ້ຈັກປະຢັດມັດທະຍັດ, ການຮູ້ຈັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ການຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມ ຄວາມສວຍງາມຂອງພູຜາປ່າໄມ້ ແລະ ສັດນາໆຊະນິດ

ຈາກເນື້ອໃນດັ່ງກ່າວ ວັນນະກຳເລື່ອງເວດສັນດອນ ຍັງໄດ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນດ້ານຮີດຄອງປະເພນີຫລາຍຢ່າງ ເຊັ່ນ :

- 3.1. ປະເພນີສູ່ຂວັນ
- 3.2. ປະເພນີເລືອກຊ້າງ - ມ້າ
- 3.3. ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຜ້າ
- 3.4. ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບໄມ້ ແລະ ສັດສາວາສິ່ງ
- 3.5. ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບອາຫານ, ເອົ້າຕົ້ມ, ເອົ້າໜົມ ແລະ ອື່ນໆ

ຄວນອະນຸລັກຮັກສາ ແລະ ເຜີຍແຜ່ວັນນະກຳເລື່ອງນີ້ແນວໃດ ?

ເປັນທີ່ຮູ້ກັນແລ້ວວ່າ ວັນນະກຳບູຮານ ເລື່ອງເວດສັນດອນ ເປັນສົມບັດ ແລະ ມໍລະດົກອັນລ້ຳຄ່າຂອງຊາດ ນັບວ່າເປັນສິ່ງເອກອ້າງຂອງຄົນລາວ ເໝືອນດັ່ງເຮົາມີມູນມັງ ຖ້າບໍ່ຮູ້ເອົາອອກມາໃຊ້ໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດ ມັນກໍ ໝົດຄ່າລາຄາໄປຕາມການເວລາ. ສະນັ້ນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເສື່ອມສູນ ການເຜີຍແຜ່ຍັງຖືວ່າເປັນບັນຫາສຳຄັນ.

ວິທີການ

1. ບັນຈຸເຂົ້າໃນຫລັກສູດການຮຽນ - ສອນ ຊັ້ນຕ່າງໆ
2. ຈັດພິມປຶ້ມບາງຕອນ ສຳລັບອ່ານທົ່ວໄປ
3. ປະດິດແຕ່ງບົດຂັບ - ລຳ
4. ຈົນຕະນາການພາບພຣະເວດ ແລະ ຕົວລະຄອນອື່ນໆ
5. ສະແດງລະຄອນ, ລຳເລື່ອງ, ກາຕູນ ແລະ ອື່ນໆ

ມົນສະເໜເລື່ອງ ເວດສັນດອນ ສະເໜີບາງຕອນ ເພື່ອສາທິດ

ມົນສະເໜ

ເລື່ອງເວດສັນດອນ ເປັນມົນສະເໜມີຄ່ານິຍົມສູງໃນສັງຄົມລາວ ການເຮັດບຸນພຣະເຫວດ ແມ່ນຊີວິດຈິດໃຈ ຂອງຄົນລາວ ຍ້ອນວ່າວັນນະກຳເລື່ອງເວດສັນດອນ ໄດ້ໃຫ້ຄວາມສາມັກຄີ ໃຫ້ອາຣົມຈິດ ໃຫ້ຄວາມຮູ້ປຣັຊຍາ ແລະ ອື່ນໆ.

ສະເໜີບາງຕອນ ເພື່ອສາທິດ

ກອນລຳກຽວກັບ ພຣະເວດສັນດອນ

ກອນລຳເຍີ້ນ ກ້ຽວສາວ

- ເປັນເວິນເອີຍແກ້ມເຈົ້າເປິນເວິນ	ຄັນຫາກແມ່ນຊູ່ເຜິ້ນ
ໃຫ້ເວິນໜີໂກໆ	ຄັນບໍ່ແມ່ນຊູ່ໃຜ
ໃຫ້ເຈົ້າໂຫລເວິນໆ	ມາທາງຜີ້ ...
ໂອລະນໍ ...	ນວນເອີຍ !

- ມາເຫັນນ້ອງ	ອິນຕອງແຕ້ມແຕ່ງ
ແຕ່ພີ່ແຍງຢາກເວົ້າ	ນໍາເຈົ້າແຕ່ດົນ
ແຕ່ພີ່ຄຸບຄວ່າຄື້ນ	ໝີ້ນເລົ່າກໍເລົາ
ແຕ່ພີ່ປອງນໍາເອົາ	ໄດ້ສີ່ປາຍເອົ້າ
ຈິ່ງໄດ້ມາເຫັນເຈົ້າ	ແພກະເຈົ້າປັ້ງບ່ຽງ
ມາພົບສີກໍາກ້ຽງ	ຢາກຂໍເວົ້າບ່ອນຈິ່ງ
ຄັນບໍ່ໄດ້ກ່ອມກັ້ງ	ອ້າຍຂໍຝາກແຕ່ຄວາມຮັກ
ຄັນບໍ່ຈິ່ງໃຈຮັກ	ມັກກັນຜັນກ້ຽວ
ອ້າຍຂໍທຽວທາງດ້ວຍ	ດອມນາງພໍທາຍໂສກ
ຄັນແມ່ນໂຊກບໍ່ໃຫ້	ຂໍໄດ້ແຕ່ເຫັນ
ຊາດນີ້ເວັ້ນ	ຊາດໃໝ່ຊິນໍາປອງ
ຄັນນາງຕາຍເປັນຄອງ	ຊິຄ່ອຍໄຫລເປັນນໍ້າ
ເອົາປານພາມນະໂນເຖົ້າ	ນໍາຫາອົງພຣະເຫວດ
ໜີໄປຊົງເພດສ້າງ	ສິນຊ້ອຍຢູ່ດອຍ
ຍັງນໍາຂໍລູກນ້ອຍ	ສອງອ່ອນກັນຫາ
ນາງມັດທິບໍ່ທັນມາ	ພຣະເຫວດທານສອງນ້ອຍ
ຈົນວ່ານາງສີສ້ອຍ	ສະຫງົບລົມລົ້ມທ່າວ
ພຣະເຫວດບໍ່ອ່າວເອື້ອ	ຄະດີນ້າວກ່າວສານ

ສິນານວນແຄນຊ້ວນທາງລ່ອງ ທ່ານີ້ແລ້ວ

ກອນແຫລ່ງເຊີນພຣະເວດ

ຕອນທີ 1

ບັດນີ້ ພ່ນອບນີ້ວ
ສອງບຸດຕາ
ອາຫານໄດ້

ນໍາແທ່ນທູນຖວາຍ
ຢູ່ດົງດອນໄມ້
ທາງໃດບໍລິໂພກ

ກັບທັງໂຮກພະຍາດຮ້າຍ	ຕົນເຈົ້າກໍບໍ່ມີ ພໍລີ
ທຸກຄຳເຊົ້າ	ພຣະພໍ່ພຣຸນສົມ
ຈິ່ງໄດ້ນຳເສນາ	ໃຜເມືອງມານ້ອມ
ຂໍເຊີນເຈົ້າ	ສີໄມລູກພໍ່
ຫວັງຈັກເຊີນໜໍ່ເນື້ອ	ພຣະອົງເຈົ້າຄູ່ຄູ່ຄົນ ນີ້ແລ້ວ

ຕອນເວົ້າ

ລູກພໍ່ເອີຍ ! ພໍ່ນີ້ຂໍເຊີນເຈົ້າ	ຄົນເມືອງຕຸ້ມໄພ່
ຢ່າໄດ້ມາຢູ່ຄ້າງ	ດົງກວ້າງດັ່ງລິງ
ຢ່າມານອນໃນຖ້ຳ	ເດືອນດຳພ້າມິດກ່ຳ
ຈິ່ງຄືນເມືອງຢູ່ກ້ຳ	ນະຄອນກວ້າງແຫ່ງເຮົາ ລູກພໍ່ເອີຍ !

ບາງຕອນ ທານະຂັນ (ບັນພຣະບູຣົມຫ້າມລູກໃພ້)

ສຳນວນຫໍສະໝຸດວຽງຈັນ

ມະຫິ ດູລາມະຫິ ຜູ້ທະລົງສົມສີສຸດຍິ່ງ ອົງຄະ ດັ່ງເຮົາພໍ່ ຈັກເຕືອນເຈົ້ານີ້ເນີ ຕະວັງ ອັນວ່ານາງມະຫິ ສີສະນິດ
ນິດສາເມຫິ ເຈົ້າຈິ່ງຫລົງດູແວນ ຖນັດເຍ ສັດຕາ ສັດທັງຫລາຍຝູງໃດ ອັນມີໃນປ່າ ກິຕາ ຈະຄືວ່າກໍ່ການ
ທ່ານວ່າຮ້າຍ ແຕນເຫລືອງ ໃສມຽງໆ ນັ້ນວ່າ ທາກ ຕົວຮ້າຍຫາກເຜີງກົວ ຫົວຫລອງນັ້ນແມ່ນບັ້ງ ຍ່ອມເປັນ
ຜັງຫັນກາງ ກໍດີ ມະນັກຂີກາ ຈະຄືວ່າຍູງຍອງຂອງປ່າ ແມງເຜິ້ງຄວ່າບິນໄປ ຫິງໄສ ຍຸງ ກໍເຜີງວ່າ ຈັກບຽດ
ບຽນພຣຸນຂົບຕອດ ເຈົ້າຍອດແກ້ວນາງກະສັດ ເປັນທຸກຍິ່ງຖນັດ ຕັດຖະວະເນໃນທີ່ນັ້ນ ງລຸງ ...

ຕອນນາງມະຫິຕອບປູ່

ສາ ມະຫິ ເມື່ອນັ້ນ ບັນຮາຊມະຫິ ສີວໍຣະກັນຍາ ອາຫະ ກ່າວວ່າ ເທວະຂ້າໄຫວ້ມະຫາຣາຊ ປິຕຣັງ ອັນວ່າ
ມະຫາຣາຊເຈົ້າຊາດເຫງົ້າຈອມກະສັດ ອັກຂາສີ ເຈົ້າກໍບອກຍັງສະພາວະ ອັນເປັນທຸກຍາກລຳບາກຍິ່ງ
ຫັກໜາ ໃນອະຣັນຍາປ່າກວ້າງ ໃຫ້ຜາກົດແກ່ຜູ້ຂ້າ ດັ່ງນັ້ນ ອະຫັງ ສ່ວນດັ່ງຂ້ານ້ອຍນາດມະຫິ ສີວໍຣະສົມຣົດ
ກໍຈັກອິດຍິ່ງທຸກທັງຫລາຍຝູງນັ້ນຍິ່ງໆນັກ ຄັດສັນຕິເຍ ກໍຈັກໄປກັບບາດລູກມະຫາຣາດແທ້ດີຫລີ ປະການນີ້ງ
ຂ້າໄຫວ້ພຣະພູມິທິຣາດ ອະຫັງ ອັນວ່າຂ້ານ້ອຍນາດມັດທິ ສີວໍຣະກັນລະເຍດ ປະນຸທະເຫສສາມິ ກໍຈັກເລິກ

ເພິກເສຍ ກາຍັງຍັງຫຍ້າແຂມ ກຸສັງ ປາຍແຫລມນັ້ນຫຍ້າຄາ ໄປຕະລິກາ ໃບມັນຊານັ້ນ ຫຍ້າຄົມປາວ ອຸສິຮັງກ້ານຍາວນັ້ນຫຍ້າແຝກ ມູນຈະບັບພະຊັງ ຍັງຫຍ້າມັງກະຕ່າຍ ປູໄປງ່າຍນັ້ນຫຍ້າປ້ອງ ດ້ວຍທ້ອງ ແຫ່ງຫົວອີກ ບໍ່ໃຫ້ຍົກໄປເປັນອັນຍາກ ແກ່ເຈົ້າຟາກພ້າເວດສັນດອນ ຂ້າຈັກໂຄຈອນໄປກາງປ່າ ຜູ້ຂ້າຜ່າບຸໄປ ໃນພົງຫິມະເວດ ດອມເຈົ້າຈອມເຫດຜົວຂວັນ ງລຸງ.

ບາງຕອນ ຊຸຍຊົກ ຕອນໝາໄລ່ກັດພາມ

ສຸມັກຂາ ອັນວ່າໝາທັງຫລາຍ ເຈືອກັນມາແວດລ້ອມເທົ່າຍັງພາມ ຕົວນຶ່ງຊື່ວ່າ ອ້າຍຕາບຕ້ວງ ມັນກໍອິດ ອາຫານບໍ່ໄດ້ກິນກວງຟານ ແລະ ໝີເໝັ້ນ ຄະໂຍງເຕັ້ນຄາບຖົງພາມຂາດ ເຂົ້າຢາດເຮ່ຍຮວາຍ ຕົວນຶ່ງຊື່ວ່າ ສາຍທະນູພາມຂາດ ເກີດແຕ່ທໍາມະຊາດໝາດີ ມັນເຕັ້ນຂົບວິພາມຂາດ ເປັນປ່ອງ ຕົວນຶ່ງຊື່ວ່າ ປີນຮາມຮ່ອງ ມັນຍ່ອງແຍ່ງຂົບຂະນ່ອງພາມຈ່ອງໄວ້ ຕົວນຶ່ງຊື່ວ່າປີນຮາມແຫລັງ ຫານແມ່ນແມ້ງມະໂນພານ ເຂົ້າປ່າຫານ ສຸດທະຍິ່ງ ຂົບທຸກສິ່ງບໍ່ມີຄາ ເຫັນພາມມາຄິຄຸບຄິຄາບ ຄະໂຍງເຕັ້ນຂົບກູບພາມຂາດ ຕົວນຶ່ງ ຊື່ວ່າບັກແຜ່ວ ແລ່ນສອດແສ້ວສະແຫວງຫາທຸກເຄົ້າໄມ້ ໝາຄາບໄດ້ໄມ້ເທົ່າພາມ ຕົວນຶ່ງຊື່ວ່າ ອ້າຍຫຸຍຫາຍ ກິນຊິ້ນໝົດ ສາມຫາບ ຖ້າມັນໄດ້ຄາບມັນກໍບໍ່ມີວາງ ພ້າໄງ້ຄາງຫງາຍໄວ້ ກໍຈິ່ງເອົາອອກໄດ້ຫັນມັນ ຕົວນຶ່ງຊື່ວ່າ ອ້າຍຕາ ຫອກຫູແດງ ມັນກໍສະແຫວງຫາທຸກເຄົ້າໄມ້ ແມ່ນວ່າຕີນມັນຢຽບຫົວເຕົ້າ ບໍ່ເທົ່າຈັກຄວາມ ຄັນມັນເຫັນ ພາມມາ ມັນກໍຈິ່ງເທົ່າ ຕົວນຶ່ງຊື່ວ່າອ້າຍຫາງງົງຫາງງອດ ນາຍພານຈອບຈັບໃສ່ກົງເຫລັກ ມັນກໍເຮັດງັງງ ຫຍ້ງແຂ້ວ ຕົວນຶ່ງຊື່ວ່າບັກຊາງ ຫາງມັນດໍາໂຈກໂພກງ ຄະໂຍງເຕັ້ນຂົບພ້າພາມ ໃຫ້ບ່ານຄູງສັນ ຕົວນຶ່ງຊື່ວ່າ ບັກເຄົ້າເມົ້າ ໄດ້ເກົ້າສອກ ມັນບໍ່ມີນຕາ ຫົວມັນຢູ່ເຕົ້າຮາງ ຫາງມັນຢູ່ນອກບ້ານ ໝາທັງຫລາຍຝູງນີ້ມີຄຸນ ສາມປະການ ເຕັ້ນປານຟານ ຫານປານເສືອອອກເລົ່າ ຕີນມັນຢຽບຫົວເຕົ້າ ປາກມັນເທົ່າຫາແລນ ຕາມັນ ແຫງນຫາເຜິ້ງ ຫາຕໍ່ ຫາງມັນແຍ່ຮູປູ ຫູມັນພັງເຈົ້າຂອງມັນຮຽກ ກິນມັນຈຽກເອົາກວາງເອົາຟານ ເຫັນພາມມາມັນຈິ່ງເທົ່າ ອະຣຸກາງ ຕົວນຶ່ງຂົບຄະນ່ອງກ້າຊ້າຍ ຕົວນຶ່ງຮ້າຍຈິກຖົງພາມ, ພາມເຖົ້າກໍແລ່ນ ຂຶ້ນຕົ້ນໄມ້ທ່ຽວພະລັນ ສອງສາມຄາວກໍບໍ່ຮອດງ່າໄມ້ ກໍຈິ່ງເອົາໄມ້ເທົ່າແຫວ່ງກວັກກົວ ວ່າພາໂລແທ້ນ ໝາອີ້ຮ້າຍມາໄລ່ຂົບກູແທ້ນ ດູພໍດີພາມເຖົ້າປົບປ່ວງ ເຂົ້າໄປໃນດົງ ພາຍຖົງຂຶ້ນຕົ້ນໄມ້ກໍຫັກ ແລ່ນຂຶ້ນ ຫລັກກໍໂຄ່ນ ແລ່ນຂຶ້ນກໍປົງກໍຫ້ານ ຂຶ້ນຕົ້ນສ້ານກໍເພ ເຕເຊງ ຂຶ້ນຕົ້ນໝີ ກິນອີ້ຕີ້ພານລານ ເຕເຊງ ຂຶ້ນຕົ້ນກອກ ຄ້ອນເທົ່າຕອກຫົວໝາເງັກ ຮ້ອງວ່າເສ້ນາງ ໝາອີ້ຮ້າຍມາໄລ່ຍາດຂົບກູ.

ບາງຕອນ ມັດທິ

ວິຈາຣັນຕິ ເຈົ້າມັດທິ ສີສະແຍ້ມ ສອງຝ່າຍແກ້ມແປກຜິວຄໍາ ສອງຕາດໍາດິດູປອດ ແຂນສອກສ້ວຍອົກໂຂ
 ພື້ນມີໃສຊະຊ່ອນເນື້ອ ກ້ຽງອ່ອນຜິວສິນວນໆ ລັກຂະນະດີຄວນຄາດ ເປັນລູກທ້າວມັດທະລາດຣາຊາ ນາງກໍ
 ຕະເດີນຫາສອງສີໄວກໍບໍ່ໄດ້ ເລີຍຮ້ອງໄຫ້ຢູ່ວິວອນວ່າ ບຸບຜິດຕະຍາເວດສັນດອນເຮີຍ ເຈົ້າຂ້ອຍຂ້າ້ນ້ອຍຫາກ
 ຕົວດຽວ ຂົນຂວາຍຂຽວປ່າໄມ້ ຮ້ອງໄຫ້ຈິ່ມໄຮຫາ ສອງໂສພາພະແມ່ ວ່າຮຸກຂາມູເລ ທຸກແຈ່ງເງື້ອມເຄືອໜາມ
 ທຸກອາຣາມ ແລະ ຮົ່ມໄມ້ ທຸກແຫລ່ງໄຫລ່ຫົນໃດເດ ແປວປາກຖ້ຳ ຢຽວວ່າ ແກ້ວບຸດຕາແມ່ນີ້ໄປຕົກລົງນ້ຳ
 ແມ່ກໍຄອຍລົງງົມ ຢຽວວ່າ ແກ້ວບຸດຕາແມ່ນີ້ໄປຕົກຕົມ ແມ່ກໍຄ່ອຍລົງງົມ ແລະ ຢ່າຄິ້ນ ຫລອນວ່າໄດ້ຢ່າແກ້ວ
 ແມ່ກໍຄອຍຄໍາໄປຄໍາມາ ກໍບໍ່ຜົບສອງໂສພາຈັກແຫ່ງ ທະຣົງລັກຂະນາຣ້າຍພົນແຜ່ງພໍຕາ ແກ້ວບັບພາເຮີຍ ...
 ຈອມຣາດທ່ຽງວ່າຈັກຊິມາມໍຣະນາດເນື້ອ ວັນນີ້ບໍ່ສົງໄສ ... ພຣະຂຸນໄທເຮີຍ ... ເຈົ້າຂ້ອຍກູນາ ເມີຍກໍ່າຜ້າ
 ເມື່ອເປັນທຸກດອມກັນແຕ່ກໍຂ້າເທິນ ... ງລໆ

ບາງຕອນ ນະຄອນ ກັນສຸດທ້າຍ

ທ້າວທິຣາດມາເມືອງ ຈໍາເຣີນເຮືອງເລີດແລ້ວ ນອນແຫ່ນແກ້ວສະວັດຕິ ໃນຣາຕິຈັກໃກ້ຮຸ່ງ ໃຫ້ທ້າວມຸ່ງຜິຈາ
 ຣະນາ ເຈົ້າຈິ່ງຈິນດາເຖິງຖືກວ່າ ວັນລຸນຮຸ່ງເຊົ້າພໍ່ງາຍ ຄົນທັງຫລາຍຝູງຂະໜອດ ຫອດໄຮ້ກັບທັງພາມ
 ຝູງຄົນຣາມເດັກຖ່າວ ເຂົາຮູ້ຂ່າວວ່າກູມາ ເປັນພຣະຍາສະເວີຍຣາດຕັ້ງເກົ່າ ເຂົາຈັກແບມີເປົ່າເຂົ້າມາຂໍ
 ຍັງວໍຣະຣາຊທານ ທຸກປະການນ້ອຍໃຫຍ່ ກູຈິ່ງໄດ້ມາເປັນ ພຣະຍາໃໝ່ຄືນດຽວ ຝູງນາຍເຫລັ້ມສາງເຂົາກໍບໍ່
 ຫັນເວນວາງສັກສິ່ງ ກູຈັກໄດ້ອັນໃດມາຫັນໃຈໂດຍດ່ວນ ມາເປັນສ່ວນສິນທານ ພໍປະມານອີ່ມອົກ ແກ່ຍາຈົກ
 ຄົນຂໍທັງຫລາຍນີ້ຈາ ເຈົ້າມີພຣະຣາຊຈິນດາ ດັ່ງນັ້ນ ບັນອິນທາຕົນວິເສດ ຕັດຮູ້ເຫດບໍ່ມີນານ ອັນໄດ້ໃຫ້ພອນ
 ປາງກ່ອນ ບໍ່ຢຸດຢ່ອນໃຈຕິດ ກໍມີຣະມິດຮູ້ຮອດ ອິນທ້າວຫອດລົງພະລັນ ຍັງຫ່າຝົນສະຫວັນວາງວິ່ງແກ້ວ
 ເຈັດສິ່ງເມືອງນອງ ເງິນຄໍາກອງມູນມາກ ແກ້ວພ້າຢາດລົງມາ ຄືວ່າແກ້ວບັບພາເຮືອງຮຸ່ງ ແກ້ວມະນີພຸ່ງ
 ຣັດສະໝີ ແກ້ວພິທູນຕິພາຍເພີດ ແກ້ວປະເສີດນາໆ ໄຫລລົງມາບໍ່ຂາດ ເດີຍຣະດາດທົ່ວທັງເມືອງ ດູຮຸ່ງ
 ເຮືອງຊູ່ດ້າວ ຍູທ່າງທ້າວແຕ່ງໂອຍທານ ແຖມສົມພານບໍ່ໜ້ອຍ ເຈົ້າພ້າຊ່ວຍຊູບຸນ ທັງມູນເມືອງເຫລືອແຫລ່
 ໄດ້ແກ້ວເມືອງສະຫວັນ ຕົກຫັນໃຈທຸກແຫ່ງ ຍູທ່າງທ້າວໄທ້ແຕ່ງໂອຍທານ ປາງເມື່ອພຣະພູບານສະເຫວີຍຣາດ
 ແກ້ວພ້າຢາດຕາງຝົນກໍມີແລ ງລໆ

ປະເພນີສູ່ຂວັນໃນພຣະເຫວດ

ພາຍຫລັງສິ່ງສະການພາມແລ້ວ ກໍທຳພິທີສູ່ຂວັນໃຫ້ຊາວເມືອງ ເພື່ອເປັນສິລິມຸງຄຸນ ມີອາຈານຜູ້ສະຫລາດ ມານຶ່ງອາດຄູນຂວັນ ວ່າ: ສີສີນີ້ນີ້ແມ່ນມີສັນ ວັນນີ້ແມ່ນວັນດີ ວັນດີຖືອະມຸດຕະໂຊກ ສິດທິໂຍກພ້ອມລັກຂະນາ ຂ້ອຍຜູ້ຕາຈິ່ງໄດ້ມາສູ່ ຂ້ອຍຜູ້ປູ່ຈິ່ງໄດ້ມາຫາ ຕາມພາສາຂ້ອຍຜູ້ເຖົ້າຮູ້ ຊ່າງເວົ້າເອີ້ນເອົາຂວັນ ມາພະລັນບໍ່ຊ້າ ເອີ້ນອ່ອນຫລ້າຂວັນຫລານ ວ່າມາເຍີຂວັນເອີ້ຍ! ຂວັນເຈົ້າໄປຕົກນ້ຳ ກໍໃຫ້ພາກັນອອກ ຂວັນເຈົ້າໄປຕົກໜອກ ກໍໃຫ້ພາກັນຟູ ຂວັນເຈົ້າໄປຕົກຮູກໍໃຫ້ພາກັນຜັນ ຍາໄດ້ໄປຢູ່ຊັ້ນໃນຮ່ອງຫ້ວຍແກມປູ ຢ່າໄດ້ໄປຢູ່ຮູແກມກົບ ແກມຂຽດ ຢ່າໄດ້ຄຽດແກ່ເຜດຜີພາມ ຢ່າໄດ້ຂາມແກ່ຜີເປົ້າ ຫາມພາມເຖົ້າເຂົ້າກອງໄຟ ເດີນທາງໄກລຳບາກ ໄປສິ່ງຊາກຜີພາມ ຄານຫາມຫັກຄາບ່າ ລົ້ມຄຸບຄວ່າກາງຄ່ອຍອົດໄປ ເມືອໜ້າເຖິງປ່າຊ້າຜີພາມ ກາງໄພ ຂວາງຫິມະເວດ ກາຍດ້າວເຂດແດນຄືນ ໃນດົງດອນຄັບຄັ່ງ ຂ້າມຝັ່ງນ້ຳພຽງພໍ ຍໍໂລງໄກວຂຶ້ນຝັ່ງ ກິນຂີ້ທັງ ເຊຊວນ ກໍໃຫ້ມາໃນມື້ນີ້ວັນນີ້ ມາເຍີຂວັນເອີຍ! ມານຳທາງເສັ້ນກວ້າງ ຢ່າໄດ້ໄປຢູ່ຄ້າງກາງໄພ ຢ່າໄດ້ໄປນຳຜີ ຢ່າໄດ້ໜີນຳເຜື້ອນ ກິນເອົ້າຜີໃຫ້ເຈົ້າຮາກ ຄ້ຽວໜາກຜີໃຫ້ເຈົ້າຄາຍ ໃຫ້ເຈົ້າຄືນມາດາຍທ້ອງເບົາ ໃຫ້ຄືນມາ ກິນເອົ້າດອມຕາ ໃຫ້ຄືນມາກິນປາດອມປູ່ ມາຖ້ວນໝູ່ສູ່ຄືນ ມານຳປ່ອງເຜີ້ນຖາງ ມານຳທາງເສັ້ນກວ້າງ ມາເຖິງຮ້ານເຮືອນຕີນ ມາທຸກຄືນຢ່າຢູ່ ມາໃຫ້ຄູ່ທັງມວນ ຊວນກັນມານິເນຽ ນີໜ່າ ມາພ້ອມພ່ຳພຽງກັນ ນ້ຳພຽງເອີກໃຫ້ເຈົ້າຄ່ອຍຍິ່ງ ນ້ຳພຽງຝັ່ງໃຫ້ເຈົ້າຄ່ອຍລອຍ ມາຮອດແຄມຫ້ວຍໃຫ້ເຈົ້າຄ່ອຍເຢາະຄ່ອຍຢ່ອງ ເຖິງທີ່ຮ່ອງໃຫ້ເຈົ້າເອົາໄມ້ກ່າຍຂົວຂ້າມມາ ຮອດກາງໄຮ່ຢ່າໄດ້ຊັ້ນປ່າຫຍ້າຄາ ຮອດກາງນາຢ່າໄດ້ຊັ້ນປ່າເອົ້າ ຮອດເຄົ້າໄມ້ຢ່າໄດ້ທອດຫົວນອນ ມາຄອນໆຢ່າໄດ້ສະທ້ານ ຢ່າໄດ້ຍ້ານແກ່ເຜດຜີພາມ ທີ່ຈະຕາມທາງໄລ່ ຫລອກ ມານຳຢອກຂວັນຄືນ ... ງລູງ

- ເອກະສານອ້າງອີງ :
1. ວັນນະຄະດີສານ ທ່ານ ອາຈານມະຫາສິລາ ວິຣະວົງສ໌
  2. ປຶ້ມເຫດພຣະເວດ
  3. ວັນນະກຳ ເລື່ອງເວດສັນດອນ ໃຫ້ຫຍັງແດ່ແກ່ພຸດທະສາສະນິກກະຊົນລາວ ທ່ານ ອາຈານ ກິແດງ ພອນກະເສີມສຸກ